

Bengali General . DSC- 2D.

MIL CODE : BNGLCOR02T. Semester - IV.

বিষয় শাখা : মাতৃক ও জন্মসহিত

UNIT - III

পুরোগতকারী জন্মসহিতের ইতিহাস : —

* বৃষ্টিনামাচারণ

প্রেমজনক

বৃজীনাম গুড়ী

অশাক্তনা লাপি

বৃক্ষের রোগ

বৃক্ষনামপিতৃ

বৃক্ষভূঁঁ মাঝে সার্পায়

বৃক্ষক্ষম বৃক্ষ

বৃক্ষবৰ্তা লাপি

* প্রতিতৃকুলুর ঝুঁটুলাণ্ডায়

* মৃত্যুর চর্দোলাণ্ডায়

বৃক্ষশেষ বৃক্ষ

অসীমবৃক্ষ

* পিতৃতৃকুলুর বল্লোপাণ্ডায়

* গৃহামাতৃকুলুর বল্লোপাণ্ডায়

* কানিক বল্লোপাণ্ডায়

[* নিমিত্ত বিচ্ছুন্নুর প্রেরিতকো উদ্দেশে এবং উপরোক্ত
উপর নির্দিষ্ট ক্ষেত্রে রাখুন।]

বৃক্ষশেষ বৃক্ষ (১৮শতাব্দী - ২১শতাব্দী) :

ওফু মাঝুর শুক্রকুলুর অক্ষিকী, শাম্বুবুর কিলু- মিমু-
বৃক্ষশেষবৃক্ষ বাঁচা জন্মসহিতের আগতে 'লক্ষ্মুরাত্ম' ছন্দনে
শুক্রনীতি রয়ে উঠেন। এখনি বাঁচা জন্মতে প্রথম শুক্র-
শাম্বুবুর ক্রমে, নরকিকু লক্ষ্মুবুর ক্রমে প্রথম, পরিক্রমিকে
ও ভেজুবুর — শাম্বু ক্রিয়েতে দোরে অধীন প্রেরণ করে।
অবশিষ্ট ও কিলু কৃষ্ণকু কৃষ্ণত কল্যাণ কিলু তীব্র-
বিজ্ঞানের, শাক্তবৰ্তনের, শুন্মুকি তীব্র কৃষ্ণ- ও কৌশিক
কণ্ঠসহ উপরোক্ত ক্ষেত্রে রয়ে।

পৃষ্ঠার ফুট. চোক্রমুরু সুনে ২০৫ :

(2)

'ଗାୟତ୍ରିକା' ; 'କର୍ତ୍ତବୀ' ; 'ଶୁଦ୍ଧାନ୍ଵେ ମୁଖ୍ୟ' ; 'ଜାପାନ୍ତର୍ମାଣ' ;
 'ଦୁଇଶ୍ରୀଅଳ୍ପ' ; 'କଷତିକା' ; 'ବୀଘତକୁ' ; 'ବୋଲିବାର୍ତ୍ତ' ଏବଂ
 'ଚାନ୍ଦ୍ରମ୍ବାସୀ' ।

ଅମ୍ବଦ କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧାନ୍ଵେ ଅଳ୍ପ ଆହୁତିକୁ ଉପରେ ଅଳ୍ପରେ ଅଳ୍ପରେ
 ଦିବ୍ୟାତି ହେଲେ ପଢ଼ାଇଁ, ଅଳାଜ - କ୍ଷୁଦ୍ର - ମୃଦୁଙ୍ଗରୁ - ଲାହିରିବିରିକ
 ଶୀଘନ୍ତୁ ଦିଲିତ ନତେ ଦେଖିଛୁ, ସୁଜ୍ଞିତ୍ତ ଫୁଲିତ ଅଳାଜରୀତି -
 ଲୀଙ୍କ ଏମେହେ ଥାଇଁ, ଅଳ୍ପରେ ଯେତେବେ ଚାନ୍ଦ୍ରମ୍ବା ପଢ଼ା ଦୁଇକୁ
 ଅଳ୍ପରେ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ଵେ ନବୁକୁ ଲାହିରିତ ହେଲୁଛୁ । ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ର ତଥା
 ଶାଶ୍ଵତଶୀଳ କିମ୍ବା ରୁଦ୍ରମ୍ଭାନ୍ଦୁରୁକୁ ଦେଖାଇଲାମିତା, ତଥା
 - କିମ୍ବା ଏହୁ ଶୀଘନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଏହୁ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ଵେ ତଥା କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 ଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା
 ଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ । ଅର୍ଦ୍ଧ ଶାଶ୍ଵତଶୀଳ ତଥା
 ଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ, କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ ।

ଲୃପ୍ତଶୀଳ ସୁଜ୍ଞ ଏମ୍ବାକୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀ ଅଳାଜ ଅଳ୍ପରେ ଅଳ୍ପରେ ।
 ଅଳାଜରୁ ଓ ଅଳାଜରୁ ଅଳ୍ପରେ ଏହ ଅଳାଜରେକେ କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧରେ
 ତଥା କର୍ତ୍ତବୀ ଶୁଦ୍ଧରେ, ଏହରେ ଲୃପ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ - ସୁଜ୍ଞ ଅଳାଜ
 କର୍ତ୍ତବୀ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ । ଏହ ତଥା
 କର୍ତ୍ତବୀ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ, କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 କିମ୍ବା । ଶୀଘନ୍ତୁ ଏହ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 ଅର୍ଦ୍ଧ ଅର୍ଦ୍ଧ କର୍ତ୍ତବୀରୁ - ଅର୍ଦ୍ଧରେ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ, ତଥା କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ । ଏହ କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 ଅର୍ଦ୍ଧରେ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ, ଏହରେ କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ -
 କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ । ଅର୍ଦ୍ଧ କର୍ତ୍ତବୀରୁ, କର୍ତ୍ତବୀରୁ - କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ ।

ତଥା କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ କର୍ତ୍ତବୀରୁ - କର୍ତ୍ତବୀରୁ
 (କର୍ତ୍ତବୀରୁ) ; 'କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା (କର୍ତ୍ତବୀରୁ) ; 'କର୍ତ୍ତବୀରୁ କିମ୍ବା' (କର୍ତ୍ତବୀରୁ)
 'କିମ୍ବା' (କର୍ତ୍ତବୀରୁ) ; 'କର୍ତ୍ତବୀରୁ (କର୍ତ୍ତବୀରୁ) ।

ଓଡ଼ିଆ ଦିଗିନ କୁଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଉପାଧିକାରୀ ‘ଚନ୍ଦ୍ରପତି’ ।
ଜଗିମହାମୃତ ‘ଅଧ୍ୟାତ୍ମ’ ଏବୁ ବ୍ୟାକୀ, ବସନ୍ତିକିଛି-କୁ ‘ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ’,
‘ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ’ - ଏବୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରବ୍ୟାକୀ ଓ ଦିଗିନ କୁଳେ
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ।

‘ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ’ ଓ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଦିଗନିମ୍ନଲିଖିତ ଲାପରଙ୍ଗଠନ-
ଚିତ୍ର, କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରପତିଅବାକୀ ଉପିଲିବା—
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଏବୁ କୁଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟମିତ୍ର ପରିଷ୍କାର କିମିତ୍ର
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଏବୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶର୍ପ ଗ୍ରନ୍ଥ ।

୨। ବ୍ୟାକୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥ ବ୍ୟାକୀମଧ୍ୟ କୁ (ଲବ୍ଧିତବାତ) - କୁ
ଅବାକୀ କୁଣ୍ଡଳ ଅବାକୀନ କୁ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ବ୍ୟାକୀମଧ୍ୟ କୁ (ଲବ୍ଧିତବାତ) ଅବାକୀତେ ଅବାକୀମଧ୍ୟ
ଏବୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କିମିତ୍ର । ତୀର୍ଥରେ ତୀର୍ଥ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ଦିଗିନ ଅବାକୀନ ଅବାକୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ, ଅର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ଗ୍ରନ୍ଥ-ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଅବାକୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ କୁଣ୍ଡଳରେ ।

‘ନିର୍ବିଳ୍ଲିବାବ’ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ -
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଏବୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ
କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ, କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ, କିମିତ୍ର କାଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ, କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ ଏବୁ କୁଣ୍ଡଳ - ନିର୍ବିଳ୍ଲିବାବ କାଳେ, କୁଣ୍ଡଳ-
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଏବୁ କୁଣ୍ଡଳ । ଅର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ କାଳେ, ନିର୍ବିଳ୍ଲିବାବ-
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ କାଳେ — ଅର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ କୁଣ୍ଡଳ କାଳେ ।

‘ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ’ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କୁଣ୍ଡଳ ।
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ - ଏ ଅବାକୀ ଏବୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କାଳେ, ଅର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
- ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କାଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ କାଳେ-
କାଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ । ଅର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ । ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ।

ଆମିର ଶ୍ରୀ ପିଲାଟିକ୍ ହଥରେ ।

କୁଳକାନୀର ଆମିର-ଙ୍କ କୁଳପତ୍ର, କୁଳପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ମିଳାଇ ଶ୍ରୀ ପିଲାଟିକ୍ ହଥରେ । ଶାଶ୍ଵତ କୁଳକାନୀର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅଧିକାରୀ-ଗଣଙ୍କର କାଳରେ ଏହାର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା । ଏହାର କୁଳପତ୍ର କାଳରେ ଏହାର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା । ଏହାର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

‘କୁଳପତ୍ର’ ହାଜି କୁଳପତ୍ର କାଳରେ କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କାଳରେ ଏହାର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

‘କୁଳପତ୍ର’ ହାଜି କାଳରେ କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା । କୁଳକାନୀର ଆମିର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା । ଏହାର କୁଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

‘କଞ୍ଚଳି’ ହାଜି କାଳରେ କଞ୍ଚଳି ହେଉଥିଲା । ଏହାର କଞ୍ଚଳି ହେଉଥିଲା । ଏହାର କଞ୍ଚଳି ହେଉଥିଲା । ଏହାର କଞ୍ଚଳି ହେଉଥିଲା ।

‘କାଳପତ୍ର’ ହାଜି ‘କାଳପତ୍ର’ ହାଜି କାଳରେ କାଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

‘କାଳପତ୍ର’ ହାଜି କାଳପତ୍ର ହେଉଥିଲା ।

(c)

କେବଳତା ଗୋପନ ଛବି ହାତରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଲ୍ୟାଙ୍କଷୀ କଣାରୁ
ମୋଢ଼ିଲ୍ କେବଳତାର କ୍ରି କଣ୍ଠ ଛବି ।

ଦୁଃଖୀ ଗୋପନ, ପ୍ରଥମ ନିର୍ମାଣକୁ ଗୋପନ ନାମକୁ ଶୀଘ୍ରରୁ
ଦୂରେ ଉଚ୍ଛବି କରିବାରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । କେବଳତା, କୋଶ, କାମକାଳ
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଜୀବିନିତି ଅଛି, କୁଞ୍ଚିତମାତ୍ର ଗୋପନରେ ଉଚ୍ଛବି,
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଜୀବନରେ ଉଚ୍ଛବି ଅଛି ତାହେ । ତୁ ଏମାଙ୍କୁ କିମ୍ବା—
ହାତ କିମ୍ବା କୋଶ, ଉଚ୍ଛବିକାଳତା, କୋଶ ବ୍ୟାପ୍ତି—
କଣଙ୍କେ କୁଞ୍ଚିତକାରୀ, କୁଞ୍ଚିତ କୋଶର କିମ୍ବା କୁଞ୍ଚିତକାରୀ
କୋଶ—କୋଶ କାହାର । ପ୍ରାଣୀର ତାଙ୍କ ଗାନ୍ଧି ଫୁଲ୍ କାହାର,
ଶ୍ରୀରାମ କେବେ ରାମକୁମାରଙ୍କ ନିରମି କୁଞ୍ଚିତ କିମ୍ବାରୁ
ଶୋବନେ ଉଚ୍ଛବିକାରୀ କାହାରେମୁଁ, ତାଙ୍କ କୁଞ୍ଚିତ ଗାନ୍ଧି କୁହା
‘ହାତ କିମ୍ବା କୋଶ’ କାହାରୁ, ନିରମି କାହାର କୁଞ୍ଚିତ ଗାନ୍ଧିରୁ—କାହାର
କାହାରୀ— ।

ଅମୀଶ ପୁଣ୍ଡି (୧୯୮୮ - ୧୯୯୭) :-

କୃତିର ଜ୍ୟୋତିଷିକ୍ରିୟା ଓ ଜ୍ୟୋତିଷିକ୍ରିୟା ଲେଖକ ଅମୀଶ ପୁଣ୍ଡି ମୁଦ୍ରଣ ।
ଜ୍ୟୋତିଷ-କ୍ରିୟା ଅଧ୍ୟେତ୍ର ଅଗ୍ରଭାବୀ ଅମୀଶ ପୁଣ୍ଡିର ମୁଦ୍ରଣ
ପଥ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁମାର ଜୀବନ୍ଦ୍ର ଉଚ୍ଛଵି ଏବଂ ଲାଭ, ମନ୍ତ୍ର ସାହିତ୍ୟ
ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଠ୍ୟଗୀତଙ୍କୁ, ଜ୍ୟୋତିଷେ ବିଦ୍ୟାରେ, ମାଧ୍ୟମି-
ବିଦ୍ୟାର ବିଦ୍ୟାରେ, ପାଠ୍ୟଗୀତଙ୍କୁ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ, ମାନ୍ତରୀକ୍ଷଣରେ
ପାଠ୍ୟଗୀତ ପୁଣ୍ଡି ପିତାମହ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ । ବିଦ୍ୟାର ପାଠ୍ୟରେ
ପାଠ୍ୟଗୀତ ପୁଣ୍ଡି ପିତାମହ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ ।

ଅମୀଶ ପୁଣ୍ଡି ଜୀବନେ ଏହି ଅନ୍ତିମତି, ବୃଦ୍ଧମୁଖୁଡ଼ିତା, କ୍ଷୁଦ୍ରିତିର
ପରିପ୍ରେସିତି ବିନି ଜାରୀ ଆନନ୍ଦ ଏକାନ୍ତରୀନୀୟ । ଅଗ୍ରଭାବୀ
ବିଦ୍ୟାର କ୍ରିୟା ଲେଖନ ପାଠ୍ୟଗୀତଙ୍କୁ, ମାନ୍ତରୀକ୍ଷଣରେ
ପାଠ୍ୟଗୀତ ପୁଣ୍ଡି, ପାଠ୍ୟଗୀତଙ୍କୁ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ, ମାନ୍ତରୀକ୍ଷଣରେ
ପାଠ୍ୟଗୀତ ପୁଣ୍ଡି ପିତାମହ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ । ବିଦ୍ୟାର ପାଠ୍ୟରେ
ପାଠ୍ୟଗୀତ ପୁଣ୍ଡି ପିତାମହ ପିତାମହ ପାଠ୍ୟରେ ।

କୃତିର ଜ୍ୟୋତିଷିକ୍ରିୟା ଜ୍ୟୋତିଷିକ୍ରିୟା ଲେଖକ ଅମୀଶ ପୁଣ୍ଡିର ଲୋକ
ମଧ୍ୟ 'ଲେଖକ ମେଷ୍ଟ' ଅଗ୍ରଭାବୀ 'ପିତାମହ' ପ୍ରକଳ୍ପର ଲେଖକି-
ରୂପୀ ।

ପ୍ରମାଣ କେନ୍ଦ୍ରାମାର୍ଦ୍ଦର ଅବଧି —

'ବ୍ୟାପ୍ତିପିକାର୍ଯ୍ୟ', (୧୯୨୯ ଶୀର୍ଷି); 'ରୂପକୁନ' (୧୯୨୯ ଶୀର୍ଷି);
'ଲ୍ଲକ୍ଷତ୍ରଙ୍ଗ' (୧୯୭୬ ଶୀର୍ଷି); 'କୁଳାଲ୍ପ ରାଜ୍ୟ' (୧୯୭୬ ଶୀର୍ଷି),
'କୁଳି' (୧୯୭୬ ଶୀର୍ଷି); 'କୁଳ ଓ ଲିକୁଳ' (୧୯୭୬); 'ଜାତୀୟର୍ଦ୍ଦତ୍ତ'
(୧୯୭୬); 'ପାତାଳାକୁ ଆଶ୍ରୟ' (୧୯୭୬); 'ନାନ ତାତ୍ତ୍ଵ କୁଳ'

(୧୯୮୧ ଶୀର୍ଷି) ।

ଲେଖକ କେନ୍ଦ୍ରାମାର୍ଦ୍ଦ ଅର୍ପି ଲେଖକିର ଶର୍ପାହ୍ର ବାନ୍ଦରତା — ଶାହୀ-
ପାତାଳ ଦକ୍ଷାଲିନୀ ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକାନ୍ତରୀନୀୟ । ଲେଖକ ବିଦ୍ୟାରେ ଲବ୍ଧତା
ଅର୍ଥାତ୍ କୁଳାମାର୍ଦ୍ଦ, କୁଳାମାର୍ଦ୍ଦ, ରୈବଜ୍ଞା, କାନ୍ଦିଜ୍ଞ, ମାନ୍ତରୀକ୍ଷଣରେ
କ୍ରିୟା କ୍ରିୟା ଉଚ୍ଛଵି ଉଚ୍ଛଵି ଅବଧି ଅବଧି କାନ୍ଦିଜ୍ଞ ବାନ୍ଦରରେ କୁଳାମାର୍ଦ୍ଦ
ପାଠ୍ୟ କ୍ରିୟାକ୍ରିୟା ।

'ଲ୍ଲକ୍ଷତ୍ରଙ୍ଗ' କେନ୍ଦ୍ରାମାର୍ଦ୍ଦ ଲେଖକ, 'ବ୍ୟାପ୍ତିପିକାର୍ଯ୍ୟ', କେନ୍ଦ୍ରାମାର୍ଦ୍ଦ
ଲେଖକ, 'ପାତାଳାକୁ ଆଶ୍ରୟ' କେନ୍ଦ୍ରାମାର୍ଦ୍ଦ ଲିକୁଳାମାର୍ଦ୍ଦ, 'କୁଳାଲ୍ପ ରାଜ୍ୟ'

ଶକ୍ତୀମନ୍ଦ୍ର ପୁଣି ଓ ଲାଭକୁଳୀ ପୂର୍ବତୀ ଉତ୍ସେଧପର୍ଯ୍ୟ ଛିନ୍ତି ।
ଏଥେଷୁ କୃଶ୍ଚିନ୍ତା ଭାଗମନ୍ତ ହତୋର, ଲାଭ, ବ୍ୟର୍ତ୍ତି ଓ ଅଭସାଧୁତା—
ଆର୍ଥିକ ଲୋଧୁରେ । ଆମ୍ବାରୁଷ ପ୍ରତି ଲାଭକୁଳୀର ପରିପରା
ହେବ । ଫାଶୁକୀ କରିବିଲୁଗେ ଏହିଭାବୁ ଲାଭକୁଳୀର ଅଶୀଖ—
ଆମ୍ବାରୁ ବୁନ୍ଦେହୁ ଦୋଷ ହେବ ।

ଓଡ଼ିଆ ଶକ୍ତୀମନ୍ଦ୍ର ଲାଭକୁଳୀ, ଏହିଗରିବୁ ବୁନ୍ଦେହୁ ଦେଖିବ ବିଭାବତ୍ତା ।
ତୁ ଶୁଣି ମାତ୍ରମାତ୍ର କୁଠା ହୁଏ—

‘ନିଜେବି’ (୧୯୨୫); ‘ବୁଲେବୁ ବାହିରାବୁ’ (୧୯୨୯); ‘ଆମାତୀ’ (୧୯୩୦)
‘କୁହାର୍ଯ୍ୟ’ (୧୯୩୨); କୁଳାହାର୍ଯ୍ୟ (୧୯୩୫); ‘ଶର୍କ ଶ୍ରୀ କମିରିବ ପ୍ରାଚିଲିଙ୍କ’
(୧୯୩୮); ‘ଶମାର୍ଥ ବିବୁଧେବ ଶ୍ରୀ’ (୧୯୩୯); ‘ବୃଦ୍ଧିତ ଦୃଢ଼କୀ’
(୧୯୪୨); ‘ଦେଖାରୁତ ଅମିନ’ (୧୯୫୧) ।

ତୁ ମାତ୍ର ଆମ୍ବାରୁଷ ଅଭସାଧୁତା ଓ ଲାଭକୁଳୀ ଦେଖାରୁଷୁରେ,
କିନ୍ତୁ ତୁ ନିଜେବ ବୀବନ୍ଦୁରୀର ପ୍ରାଚିଲିଙ୍କ ହେବୁରେ, ଅଭୋଦ ନିହାତିରୁ
ଅଛୁ ଦେଖିବ ହେବୁରେ — ଯା ଆମ୍ବାରୁଷ ଲାଭକୁଳୀର ଦେଖାରୁଷୁ—
କୁଠେ । ଏମନ୍ତ ତୁ ଅଭସାଧୁତା କୋଣ ହୁଏନା । ଜେ ତିନି
କୋଣିବାରୀ ଏହାକୁ କାହିଁକି କାହାରୁକୁଟ୍ଟାଇବାକୁ ପ୍ରକଟିତ ହେବା ।

ତୁ ମାତ୍ର ଆମ୍ବାରୁଷିଟ କାଳିରୁ କାହିଁକି, ତୁ କୁଠିତ ନିଷ୍ଠାରୁ
କୌଣ କୁଠିତ କୁଠିତ ପ୍ରତିକି ଆମ୍ବାରୁଷ । ତୁ କୁଠିତ ଉତ୍ସେଧପର୍ଯ୍ୟ—
ମାତ୍ର ତେବେଳେ କୁଠା ତୁ କୁଠିତ କାହିଁକି ପାତ୍ର ହେବେ ।

‘ଲାଭକୁ’ ମାତ୍ର କୁଠା ଅଭସାଧୁତା କବ କବନ ଏହାର କିନ୍ତୁ ତୁ—
ମେଳାର ନିଷ୍ଠାର ଏହାରେ କାହିଁବ କୁଠାରେ କାହାରେ ଉପର
ହେବେ ଅଭସାଧୁତ କାହାର କୁଠାରେ କାହାରେ ନିଷ୍ଠା କାହାର
କୋଣ କୁଠାର ହେବେ ଏହା ଏହା କୁଠାର କାହିଁବ କାହାର କୁଠାର
କାହାରେ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର ।

‘ବୋଲାମେବ ଅଭିନିଧି’ ମାତ୍ର କବ ଏହାରେ କୁଠାରେ ଏଣ୍ଟିକିଏଣ୍ଟି
କୁଠାରୀ ଶ୍ରୀ କାମଲିତ କିନ୍ତୁ— ଏହା କାମିଲ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ,
→ →

ତାହା ନିଜେରୁ ଶ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ।

'ପ୍ରକ୍ଷେପ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ' ଏବେଳେ କବି ଏବେଳେ ଦିବ୍ୟଧୂର ଅଧ୍ୟ ଅନେକିତ —
ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ହେଲୁ ନିଜେରେ ଦିବ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ । ତାହାର
ଦେଶରେ ନିବେଦନ ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ
ଶ୍ରୀରୂପ ଏବଂ 'ଶ୍ରୀ' ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ।

'ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ' ଏବେଳେ ଶ୍ରୀରୂପ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ - ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ
ଏବେଳେ କବିରୂପ ନିଜେ ଏହି — ତାହା ଦିବ୍ୟଧୂର ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ
ଗାନ୍ଧୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ । ତାହା ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ (ଦୃଷ୍ଟିତ୍ୱରେ)
ଏ କବିରୂପ ଶ୍ରୀରୂପ କବି (ଦୃଷ୍ଟିତ୍ୱରେ) ସେବା ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଏହିପରେ
ଏହି, "ଏ କବିରୂପ ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହା, ଏହି କବିରୂପ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, କବି
ମାତ୍ରେ ଏହି ନିଜେରେ ଏହିପରେ ଏହିମାତ୍ର, କବିରୂପ ଏହି ଉଚ୍ଚମେତ୍ର-
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିତ୍ୱରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହିମାତ୍ର କବିରୂପ"
ଏହିପରେ ଏହି କବି ଏବଂ ଏହିପରେ ଏହିମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହିମାତ୍ର ।

'ଶ୍ରୀ ଓ ମୋହନାର୍ଜୁ ଶ୍ରୀ' ଏବେଳେ ଶବ୍ଦିତ ଉଚ୍ଚମେତ୍ର ବଜ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଏହି ହେବ କବି କବିରୂପ ବଜ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି, ତେବେ ମୋହନାର୍ଜୁ ଏହିମାତ୍ର ।

'ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ' ଏବେଳେ ଦିବ୍ୟଧୂର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀ ମନ୍ତ୍ରିକୁ ଏହି ନିଜେ ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ।

ତେଣୁ କୃତି ଏହାରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚମେତ୍ର ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ
ପାତ୍ରମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ । ଗାନ୍ଧୀ ଏବେଳେ ନିଜୁକୁ ନିଜ୍ଞାନ, ଜ୍ଞାନାଶୀଳ ଓ
ଶିଖିଲ୍ୟ । ତେଣୁ ଏହାରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚମେତ୍ର ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଗୋଟିଏ ଏହି ଉଚ୍ଚମେତ୍ର ଶିଖିଲ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମିତ କୃତି ଏହାରେ ।
ଏହିକୁ କବିରୂପ ଏହାରେ କବିରୂପ ଏହାରେ । ଏହାରେ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ,
ଶ୍ରୀରୂପ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହାରେ ଗାନ୍ଧୀରେ ।

ଓମ୍ବାର ଶିଖି ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁରୁ ଛାଡ଼ି ଆହୁ, ଯେବେ
ତୁ ଲିଖିଥାଏ ତୁ କଲେ କବିତା ଛାଡ଼ି ଆଜିର କାହାର କାହାରିବୁ
କବିତା ଛାଡ଼ି ଆଉଥା ହୋଇଲା ।

ତୁ ଗାନ୍ଧି ଲୋକରେ ନିଷ୍ଠା କୁଳ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରତ । ତୁ ଗାନ୍ଧିର
କବିତା ପାଇଁ ନିଷ୍ଠା କୁଳ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ, ନିଷ୍ଠାକର୍ମବିତି ଓ ଗାନ୍ଧିର ।
ଧୀରଙ୍ଗେ ଦ୍ୟାନବିଦୀ ଅନ୍ତରେ ଗାନ୍ଧି କାହାର କାହାର — କାହାର
କାହାର କାହାରିବୁ କାହାର କାହାର । କାହାର ଓ କାହାରରେ କିମ୍ବା
କିମ୍ବାରେ କାହାର କାହାରିବୁ । କାହାରିବୁ କାହାରରେ କିମ୍ବା
କିମ୍ବାରେ କାହାର କାହାରିବୁ ।

ପ୍ରେମକୁଣ୍ଡ ପ୍ରିସ୍ (୧୯୦୪-୧୯୮୮) :-

‘ବାଲିକନ୍ଦମ’ ଲଙ୍ଘନାର ଅନ୍ଧାଳ୍ଯ — ଏହାରେ ଖବି, ବିରଜାନିବୁ
ପରିଷଳାର ପ୍ରେମକୁଣ୍ଡ କାହାର ଜ୍ୟୋତିର୍ବ୍ରତର ଅମାତ୍ର ଏହି ସ୍ଵର୍ଗିତ୍ରୀ
ଶୁଣିବୁ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା, ବିଭାବିତ ବିଭାବିତ ଓ ପରିଷଳାର
ମରମତିରେ କୌଣସି ଥୁଣ୍ଡ ହୁଏ ହୁଏ କାହାର ତାଙ୍କ ମରମତି ।

“କୁଣ୍ଡ ଲାଖିଛି ବର୍ଷ, ଲାଖିଛି ଅର୍ଥତା, ଲାଖିଛି,
ଲାଖିଛି, .. ଲାଖିଛି କୋଡ଼ି ବିଶ୍ଵବୃତ୍ତା, ଉପବିନିର୍ଦ୍ଦତ୍ତର ଭୀତତା,
ଲାଖନାର ଅର୍ଥ ଶିଖ୍ୟତା, ଲାଖିବ ଶୁଣିବା .. . ।

ଜ୍ୟୋତିର୍ବ୍ରତ ଆଜେର ପ୍ରେମକୁଣ୍ଡର ବେଳିତେର ଦେଖିବାକୁ
ବାତକ୍ଷେତ୍ର । ୧୯୩୦ ହାଁବା ‘ଶକ୍ତି’, ଲଙ୍ଘନା ପ୍ରେମକୁଣ୍ଡ ‘ଶକ୍ତିକାନ୍ତି’
ତାଙ୍କ ପ୍ରେମକୁଣ୍ଡ ଗାନ୍ଧି । ତାଙ୍କ କୃତି ଗାନ୍ଧି ପ୍ରାତିମୁଦ୍ରାପରିବାର
କୁଣ୍ଡ — ‘ହେଲେଡିବନ୍ଦର’ (୧୯୫୦); ‘ଶୁଭମ ଓ ଶୁଭିରା’ (୧୯୫୧);
‘ଅନ୍ଧବୁଦ୍ଧ’ (୧୯୫୨); ଲକ୍ଷମ୍ଯ (୧୯୫୩); ‘ଶ୍ରୀତିଜୀ’ (୧୯୫୫); ‘ଅନ୍ଧମନ୍ଦିର’ (୧୯୫୬);
‘ଶୁଭମଦ୍ଵୀପ’ (୧୯୫୮); ‘ଶୁଭମଦ୍ଵୀପ ଶୁଭମଦ୍ଵୀପ’ (୧୯୫୯); ‘ଆମର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ’ (୧୯୫୯);
‘ଶୁଭମନୀ’ (୧୯୫୯); ‘ଅନ୍ଧମନ୍ଦିର’ (୧୯୫୯); ‘ପ୍ରତିର୍ଦ୍ଦିଶ ଶୁଭମନୀ’ (୧୯୫୯);
‘ଶକ୍ତିକାନ୍ତି’ (୧୯୫୦) ଶୁଭମନୀ ।

ବିଭିନ୍ନ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବୁଝିବ ଦେଖେଇର ବାବୁବାବୁ ଅଭିନାଶ ଓ ବେଳି
କ୍ଷୁଦ୍ରିତ ଅନ୍ଧିତ୍ଵ କର୍ଣ୍ଣେ ଆଜେ କିନ୍ତୁ ଜୀବବୈକ୍ଷଣିକ ଉତ୍ସବରେ
ଶୁଭମନୀ ।

‘ପ୍ରାତିମୁଦ୍ରାପରିବାର ବେଳିତା’ ଗାନ୍ଧି ବେଳିତା ଓ କର୍ମକାଳ ଅର୍ଣ୍ଣ
ଦ୍ୱାରା, ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା, ଅର୍ଥକାଳ ବେଳିତା ଏବଂ ବିଭାବିତ ଆମରିବାର
ଦ୍ୱାରା ଲୋପିଛି । ଏହି ଗାନ୍ଧି ଏଥାକ ବିଭାବିତ, ବିଭାବିତ,
ବିଭାବିତ କର୍ମକାଳ ବିଭାବିତ, ଗାନ୍ଧିକାଳ ବେଳିତା ଏବଂ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା
ବିଭାବିତ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା, ଜ୍ୟୋତିର୍ବ୍ରତ ବେଳିତା, ବେଳିତାରିକାର

ବେଳୀରୁ ଅନ୍ତିମ ଶୃଷ୍ଟି - ଏକାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦାଳି ଏବଂ ଗାସି
ଲେଜେମ ଏବଂ ହେବୁଛେ।

'ରୂପତା' ଗାସିରୀଟ ଅଣିଆ - ଗାସିଆରୁ ଉପ୍‌ରିକାତେ କୁଣ୍ଡ ଦେବିଯାରୁ
ଓ ମୁଖ୍ୟାଧୃତ ଅର୍ଥିତା,

'କାର୍ମିତ' ଗାସିରୀଟ କୁଣ୍ଡ ଓ ଅନ୍ତର୍ଗତରେ ହେବେ - କ୍ରେତା ଶୃଷ୍ଟ
ଦେବିନୀ - ଗାସିଆରେ ହେବେ।

'ଶ୍ରୀଜନ୍ମାତା' ଗାସି ଉପ୍ରକାଶରେ ଶୋଭିନ ବ୍ୟକ୍ତିତାରୁ ପାଦିଶବ୍ଦ
ବ୍ୟକ୍ତିର କୁଣ୍ଡ ଏବଂ ହେବେ। ନିଷ୍ଠା କବିତା ଶୀର୍ଘରେ ନିଷ୍ଠାକାଶ ଶ୍ରମିତ
ଓ ଉନ୍ନମ୍ଭନ୍ତରୀତି - ଏହି ଗାସିରୁ ପରିବାର ହେବାର ।

'ଶ୍ରୀଜ୍ଯତ୍ରି ଭ୍ରମ', **'ଶ୍ରୀମତୀ'** - ଏହି ଆତିଥୀ ଗାସିରୁ।

'ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଯାତ୍ରାନ୍ତି' ଗାସିରୀଟ ଦୋହରାତ୍ରିକିନି - କୁଣ୍ଡି - କୋଟି ଅଣିଆ
ଏବଂ କାର୍ମିତ କିମିତ ଶୃଷ୍ଟିରୁ। କାର୍ମିତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଚାଲାନ୍ତି ତାତୀର
ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ନିଷ୍ଠାରେ, କାର୍ମିତ ଚାଲାନ୍ତି କାନ୍ଦାଙ୍କ ଓ ନିଷ୍ଠାର ଭାଙ୍ଗି
ପରି କାନ୍ଦାଙ୍କ କାନ୍ଦାଙ୍କ। "ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଅଣିଆ - ଶ୍ରୀମତୀକୁଣ୍ଡ ଶୀର୍ଘବିଦ୍ୟା
ଉନ୍ନମ୍ଭନ୍ତରୀତି ହିନ୍ଦୁତ ପାଦିଶବ୍ଦ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଏହି ଶୃଷ୍ଟି ।"

— "ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି କୋଟି ଏହି କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ
କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ - " — ଗାସି କାନ୍ଦାଙ୍କ ନିଷ୍ଠାରିତିରୁ।

'ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି କୁଣ୍ଡି ଏହି କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ କାର୍ମିତ - ୧୧, କୁଣ୍ଡାମ କୁଣ୍ଡାମ କାର୍ମିତରେ ନିଷ୍ଠା
କାର୍ମିତରେ । ତୁ କୁଣ୍ଡି କୁଣ୍ଡାମ କୁଣ୍ଡାମ - **'ଲୋକ'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ' ( ) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ'** ( ) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି' (୧୨୨୨୩ି) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି' (୧୨୨୨୩ି) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି' (୧୨୨୨୩ି) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି' (୧୨୨୨୩ି) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି'** (୧୨୨୨୩ି) ;
'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି' (୧୨୨୨୩ି) ; **'ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀଜ୍ୟତ୍ରି ଗାସି'** (୧୨୨୨୩ି) ;

୧୨

ବିଶ୍ୱାସ ମନୋରେ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରୟୋଳିତ୍ୟା ସବେହି—
“ ପ୍ରେମଜ୍ଞତିର ଗୋପନୀୟ ଚିମାଣୀ ଏବଂ ଉବନେ ଚିମାଣୀ । ଆଶନେ
ବୈହିକ ବୃକ୍ଷଜ୍ଞତା ଏବଂ, ଏହି ଉତ୍ସାହୀ ବିଦ୍ୟାଧିକ, ଲିଖିତ ବସ୍ତୁବିଜ୍ଞାନ-
ଚିମାଣୀ, ଆଶନେ ଅଞ୍ଜନ ଓ ଅକ୍ଷାଯ୍ୟକ ମୁଦ୍ରାରେ ଉନ୍ନତିରେ
ଓହ ମେଘନି, ଅକ୍ଷିତି, ଗୋପନୀ ଆଶନେ ଉନ୍ନିଲତାରୁ
ବିଦ୍ୟାଧିକ- ନିର୍ମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ । ”